

ÖREBRO

Trygghetsplan

Likabehandlingsplan

Sveaskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling i skolan och på fritids.

Mars 2016

Sveaskolan
Södra Allén 43
702 24 ÖREBRO, Sweden
019 – 21 31 46
sveaskolan@orebro.se
sveaskolan.se

Innehållsförteckning

Trygghetsplan	1
<i>Innehållsförteckning</i>	2
Inledning	3
<i>Sveaskolans vision</i>	3
<i>God förebild på Sveaskolan</i>	4
<i>Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen</i>	4
1. Konkreta mål under året 2016	5
<i>Fjolårets planerade insatser</i>	5
<i>Årets planerade insatser</i>	5
2. Ansvarsfördelning, det främjande och förebyggande arbetet	6
<i>Rektors ansvar</i>	6
<i>Personalens ansvar</i>	6
3. Främjande och förebyggande arbete	7
4. Elevers delaktighet	7
5. Definitioner och begrepp gällande diskriminering och kränkande behandling	8
6. Rutiner för hur elever och deras vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling	9
7. Rutiner för hur personalens och rektors anmälningsskyldighet ska fullgöras	9
<i>All personal på Sveaskolan ansvarar för att:</i>	9
<i>Rektors ansvar</i>	9
8. Rutiner för hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska utredas, åtgärdas och dokumenteras.	10

Inledning

Trygghetsplanen handlar om barns och elevers mänskliga rättigheter, om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan.

I Örebros förskolor och skolor har vi en trygghetsvision.

”Alla barn och ungdomar i Örebro kommun har rätt till en trygg miljö i förskolor och skolor. Ingen ska bli utsatt, kränkt eller mobbad. Detta är ett ansvar för varje vuxen, liksom för alla barn och ungdomar.”

Sedan 1 januari 2009 regleras trygghetsarbetet i två regelverk, 6 kap. skollagen (2010:800) och 1-3 kap. Diskrimineringslagen (2008:567).

På Sveaskolan arbetar vi kontinuerligt med trygghet och höstterminen inleds alltid med en trygghetsperiod, under perioden sätts extra fokus på visionsordet trygghet. Under den perioden informeras både vårdnadshavare och elever om innehållet i trygghetsplanen, vilket bland annat sker på höstens gemensamma föräldramöte. Trygghetsplanen finns på Sveaskolans hemsida. Alla nyanställda och nya elever ges information om den aktuella trygghetsplanen.

Under trygghetsperioden, som är i början av höstterminen, fyller samtliga elever i en trygghetsenkät. Svaren sammanställs och bearbetas i trygghetsgruppen. Återkoppling ges till berörd lärare och eventuella åtgärder vidtas.

På Sveaskolan arbetar vi medvetet för att skapa en god relation med vårdnadshavare, eftersom vi ser dem som en viktig resurs i vårt trygghetsarbete.

Sveaskolan har en trygghetsgrupp. Den består av Magnus Elfving, Marie Svärd, Laila Bäck, Mats Jansson och Barbara Andersson. Gruppen arbetar med förebyggande arbete, aktuella elevärenden, uppföljning och kartläggning. Skolans elever är genom elevrådet delaktiga i det kontinuerliga trygghetsarbetet som bedrivs på skolan. Under trygghetsveckan presenteras trygghetsgruppen i elevgrupperna. Ett foto på trygghetsgruppen finns i skolans entré. När rektor beslutar att trygghetsgruppen ska arbeta med elevärenden samtalar två av trygghetsgruppens pedagoger med eleverna, informerar föräldrar och arbetar vidare med ärendet till dess det kan avslutas.

Sveaskolans vision

Vi alla tillsammans för trygghet, glädje, kunskap och utveckling

TRYGGHET för oss på Sveaskolan innebär:

- att alla känner sig välkomna till skolan
- att vi respekterar varandra för de unika personer vi är
- att alla blir sedda och lyssnade till
- att alla får känna sig betydelsefulla och delaktiga
- att vi hjälper och stödjer varandra
- att vi litar på varandra och visar omtanke
- att vuxna är goda förebilder
- att vi jobbar förebyggande mot kränkande behandling och diskriminering

God förebild på Sveaskolan

God förebild som vuxen på Sveaskolan innebär att vi som personal tillsammans gjort överenskommelser om att alltid sträva efter att föregå med gott exempel i alla situationer såsom att:

- bemöta alla på ett trevligt och positivt sätt
- visa respekt för den unika individ var och en är
- bry sig om och visa alla omtanke
- vara en god lyssnare
- vara synlig bland eleverna och på ett aktivt sätt, bekräfta, stödja och berömma
- vara en tydlig vuxen som ger ett lugnt och tryggt bemötande
- ta ansvar för sina åsikter och synpunkter och respektera andras
- använda ett vårdat och trevligt språk
- vara en god samarbetspartner
- skapa förutsättningar för att kunna ha roligt tillsammans
- vara nyfiken, flexibel och våga prova nya saker

Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen

Trygghetsplanen upprättas och utvärderas varje år av personal med inflytande av eleverna genom elevrådet. Skolans Trygghetsgrupp är huvudansvarig för upprättandet, uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen. Trygghetsplanen finns tillgänglig i varje arbetslag och följs upp vid gemensamma konferenser för all personal på skolan samt genom skolans elevråd. Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen redovisas i kvalitetsrapporten.

1. Konkreta mål under året 2016

Fjölårets planerade insatser

I trygghetsankäten höstterminen 2014 framkom att fotbollsplanen var en plats där flera elever inte kände sig trygga. Det handlade då om att eleverna tyckte att det var för lite personal på fotbollsplanen och att vintertid är det alldeles för lite belysning där. Några elever kände sig obekväma med att duscha när alla kan titta på, de önskade att få duschdraperier.

Eleverna har fått duschdraperier och det framkom i årets enkät att det blivit bättre. När det gäller fotbollsplanen har det varit svårt att ordna belysning eftersom fotbollsplanen inte hör till Sveaskolans skolgård. Det finns en medvetenhet hos personalen över att det är ett område som behöver vuxenvägledning, men det har varit svårt att få till det.

Årets planerade insatser

I årets trygghetsenkät kom det fram att av de informella miljöerna så var fotbollsplanen det ställe som omnämndes som otrygg för en del elever. De vill ha flera vuxna där. Bemanningen på rastvärdsschemat behöver ses över. Inte bara utifrån fotbollsplanen utan i stort.

Vi behöver också utveckla vårt arbete med att arkivera trygghetsärenden enligt kommunens arkiveringsdirektiv. Det är något som skolans personal behöver fortbilda sig i. Dessutom kommer personalen i det främjande arbetet att få en föreläsning om hedersrelaterat förtryck. Lärarna kommer även att få en halv studiedag om normstrukturer i klassrummet som de ska arbeta vidare med under vårterminen.

Åtgärder	Tidsplan	Ansvar
Fler pedagoger på fotbollsplanen.	Klart till vårterminen	All personal på skolan
Rastvärdsschemat ses över.	Klart till vårterminen	Rektor/trygghetsgrupp
Fortbildning i dokumentation	Under två allpersonal-konferensen under ht. har arbetat med temat dokumentation	Trygghetsgrupp/rektor
Föreläsning hedersrelaterat förtryck.	Azita Iranipour kurator på centralt skolstöd föreläser på en allpersonalkonferens på VT.	Trygghetsgrupp/rektor
Föreläsning och arbete med normstrukturer i elevgrupperna.	Föreläsning i januari, arbete i elevgrupperna uppföljning i slutet av VT.	Trygghetsgrupp/rektor i samarbete med skolorna på Ängen.

2. Ansvarsfördelning det främjande och förebyggande arbetet

Huvudmans ansvar:

Örebro kommun är ansvarig för att verksamheten uppfyller sina skyldigheter enligt lagstiftningar som berör likabehandling.

Rektors ansvar

I verksamheten är rektor ansvarig för att:

- all personal, elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten
- det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna samt kränkande behandling
- årligen upprätta, utvärdera och revidera en trygghetsplan i samarbete med personal och elever, och om möjligt även vårdnadshavare.
- Ansvara för att ovanstående rutiner efterföljs

Personalens ansvar

All personal på skolan har ett ansvar för trygghetsarbetet för att främja likabehandling och motverka diskriminering och kränkande behandling.

All personal på Sveaskolan ansvarar för att:

- följa skolans trygghetsplan
- följa skolans gemensamt utformade normer och värden
- reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar i sitt möte med eleverna
- ge information om trygghetsplanen vid föräldramöten
- alla elever vet var de ska vända sig när de upplever sig kränkta eller diskriminerade

3. Främjande och förebyggande arbete

Trygghetsarbetet ska bedrivas på ett målinriktat och planerat sätt för att upptäcka eventuella diskrimineringar, trakasserier och kränkningar. Det viktigaste trygghetsarbetet sker i det nära, i klassrummet, på fritids, på rasterna och på arbetslagsmötena. Så här arbetar vi på Sveaskolan:

- Vi har ett system med vuxna rastvärdar ute på rasterna. Rastvärdarna bär västar.
- Trygghetsenkäter genomförs med alla elever en gång per termin.
- Trygghetsgruppen har ett extra ansvar för det främjande och förebyggande arbetet. De samverkar också med elevhälsan.
- Vi strävar efter att alltid ha schemalagd personal vid omklädning i samband med idrott för eleverna.
- Vi strävar efter att ha vuxna i skolans alla miljöer.
- Trygghet och trivsel tas alltid upp på elevernas utvecklingssamtal.
- Sveaskolans ordningsregler är gemensamt utformade av elever och personal.
- Personalen verkar aktivt för en positiv inkludering på skola och fritidshem genom att skapa en tillåtande och avspänd miljö.
- Vi har ett förhållningssätt på skola och fritids, där vi ser möjligheterna och lyfter fram styrkorna hos eleverna.
- Vi arbetar långsiktigt med ICDP i alla arbetslag.
- Vårdnadshavarna får varje vårtermin en enkät gällande hur deras barn upplever fritidsverksamheten.
- Personalen bär namnskyltar på skolan så att det är lätt för föräldrar och elever att se vilka de är.

Elever har inget formellt ansvar i trygghetsarbetet. Däremot ska vi uppmuntra eleverna till att reagera på trakasserier, diskriminering och kränkande behandling och berätta för någon vuxen om någon far illa. Eleverna är även skyldiga att följa skolans ordningsregler och att ta ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö.

4. Elevers delaktighet

Det är elevernas rättighet att vara delaktiga i trygghetsarbetet. De ska bland annat delta i arbetet med att upprätthålla, följa upp och se över trygghetsplanen. Delaktigheten ska anpassas efter elevernas ålder och mognad. Med hjälp av trygghetsenkäten får vi reda på hur eleverna upplever sin skola.

Under trygghetsperioden, i början av höstterminen, har vi extra fokus på vårt visionsord trygghet. Vilket innebär att vi tillsammans med eleverna:

- aktualiserar trygghetsplanen
- genomför och utvärderar trivselenkäten
- går igenom våra trivselregler
- presenterar trygghetsgruppen
- genomför en trygghetsvecka med olika aktiviteter

5. Definitioner och begrepp gällande diskriminering och kränkande behandling

En person är skyddad mot diskriminering utifrån de i diskrimineringslagen angivna *diskrimineringsgrunderna*. De sju *diskrimineringsgrunderna* är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad *indirekt diskriminering*. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte.

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. För att underlätta läsningen inryms i den här skriften begreppet sexuella trakasserier i begreppet trakasserier.

Med diskrimineringsgrunden *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Med diskrimineringsgrunden *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Med *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Med *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med *elev* avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen. Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter. I diskrimineringslagen används begreppet utbildningsanordnare men i den här skriften används begreppet huvudman oavsett vilken lagstiftning det rör sig om.

Dessa definitioner och begrepp används i de allmänna råden för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. De är bland annat hämtade från diskrimineringslagen, skollagen och propositionen Ett starkare skydd mot diskriminering (prop. 2007/08:95).

6. Rutiner för hur elever och deras vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

En elev har rätt att få stöd och hjälp när han eller hon känner sig kränkt. Elevers upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Vem eleven än kontaktar i verksamheten så har han eller hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. Det är alltid den utsatte som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande.

Vårdnadshavare ska kunna känna sig trygga med att all personal tar deras oro på allvar och hänvisar dem vidare eller själv går vidare för att åtgärda ärendet.

7. Rutiner för hur personalens och rektors anmälningsskyldighet ska fullgöras

Vi använder kommunens dokumentationsunderlag vad gäller elever som utsätts för kränkande behandling.

All personal på Sveaskolan ansvarar för att:

- Informera rektor när diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling inträffat.

Rektors ansvar

I verksamheten är rektor ansvarig för att:

- vid egna iakttagelser eller efter att ha tagit emot en skriftlig anmälan om att en elev anser sig utsatt för kränkande behandling, skickas en anmälan till grundskolenämnden@orebro.se
- vid kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas
- se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av trakasserier och kränkande behandling
- Ansvara för att ovanstående rutiner efterföljs

8. Rutiner för hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska utredas, åtgärdas och dokumenteras.

Sveaskolan ärendegång vid anmälan av trakasserier och kränkande behandling

Utredning och åtgärder:

1. Den pedagog som har kännedom om vad som har hänt samlar fakta kring ärendet. Vårdnadshavare kontaktas under dagen om det är möjligt. Går det inte att få tag på vårdnadshavare ska det dokumenteras vem som försökte få kontakt och när.

2. Rektor beslutar vem som ska göra utredningen och vidta åtgärder, samt om trygghetsgruppen ska leda arbetet.

3. Den som utsetts av rektor att hålla utredningen samtalar enskilt med de inblandade eleverna över situationen som uppstått: Åtgärder sätts in, följs upp, och utvärderas. Vid behov kontaktas föräldrarna.

4. Ärendet avslutas när den utsatte eleven känner sig trygg. Då kan ärendet avslutas med alla inblandade. Föräldrar informeras.

Dokumentation:

En anmälan om kränkning görs via blanketten, **Anmälan från personal till rektor**, dessutom skrivs en tjänsteanteckning med alla inblandade elevers namn.

Rektor skickar en anmälan till grundskolenämnden, **Anmälan från rektor till huvudman**. Ärendet får ett diarienummer av grundskolenämnden, vilket förs in i anmälningsblanketterna. De elever som omfattas av ärendet får i sin elevakt en anteckning där det står att eleven förekommer i ett trygghetsärende med diarieföringsnummer...

Utredningen och åtgärderna dokumenteras via tjänsteanteckning/tjänsteanteckningar.

Pedagogen gör även en tjänsteanteckning över att ärendet avslutas. När ärendet är avslutat gör rektor en slutredovisning via blanketten **Slutredovisning av utredningen om kränkande behandling**. Denna skickas in till grundskolenämnden Originalhandlingarna i ärendet skickas via internpost till förvaltningskontoret. Kopior sparas i skolans arkivskåp i en akt för trygghetsärenden.

Ärenden som gäller när personal kränker en elev hanteras av grundskolenämnden.

Sveaskolan i Örebro

Södra Allén 43
702 24 ÖREBRO, Sweden
019 – 21 31 46
sveaskolan@orebro.se
sveaskolan.se